

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΗ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Της Παρασκευής 17 Φεβρουαρίου 2023, ώρα 10.00

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

ΕΠΕΡΩΤΩΝΤΕΣ

1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ
2. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ
3. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ
4. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ
5. ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ (ΛΙΑΝΑ) ΚΑΝΕΛΛΗ
6. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
7. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ
8. ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ

9. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ
10. ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ
11. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ
12. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ
13. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ
14. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ
15. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ

ΘΕΜΑ : «Για τη Φαρμακευτική Περιθαλψη του λαού»

Το ΚΚΕ για άλλη μια φορά επιδιώκει, με την ερώτηση αυτή, να αναδείξει το σοβαρό πρόβλημα της λαϊκής φαρμακευτικής περίθαλψης, το οποίο αποτελεί μέρος των προβλημάτων συνολικά της λαϊκής υγείας και αποτέλεσμα των αντιλαϊκών πολιτικών και μέτρων όλων ανεξαιρέτως των Κυβερνήσεων.

Σε μια ιστορική περίοδο, που οι δυνατότητες της παραγωγικότητας, της τεράστιας εξέλιξης της τεχνολογίας, της επιστημονικής γνώσης και της ύπαρξης ενός πολυάριθμου και υψηλής εξειδίκευσης επιστημονικού και εργατικού δυναμικού θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν φάρμακα και εμβόλια δωρεάν για όλους, απρόσκοπτα, έγκαιρα και σύμφωνα με τις επιστημονικές ενδείξεις, η πραγματικότητα δείχνει ότι η κατάσταση για το λαό συνεχώς επιδεινώνεται.

Το πρόβλημα δεν αφορά την έλλειψη μέτρων, τον σχεδιασμό, την ικανότητα των εκάστοτε Κυβερνήσεων, αλλά την αντιλαϊκή κατεύθυνσή τους.

Όλα τα μέτρα που προωθούνται αναγνωρίζουν και στηρίζουν την έρευνα, την παραγωγή και τη διακίνηση των φαρμάκων και των εμβολίων ως εμπορεύματα, με κριτήριο τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής κερδοφορίας της Φαρμακοβιομηχανίας και των Φαρμακεμπόρων και όχι με κριτήριο την έγκαιρη, πλήρη, δωρεάν και με α-

σφάλεια κάλυψη των λαϊκών αναγκών.

Ταυτόχρονα, όλες οι Κυβερνήσεις, προκειμένου να υλοποιήσουν την πολιτική μείωσης του λεγόμενου "μη μισθολογικού κόστους" για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων, μείωσαν δραστικά την κρατική φαρμακευτική δαπάνη, μεταφέροντας το "κόστος" στους ασθενείς είτε άμεσα, είτε έμμεσα μέσω των ασφαλιστικών ταμείων.

Τα προβλήματα των ελλείψεων σε φάρμακα, που παρουσιάζονται σταθερά κατά διαστήματα, αλλά και το δυσβάστακτο κόστος για την αγορά τους από το λαό και τους ασθενείς είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι αυτά αποτελούν εμπορεύματα και μέσον πλουτισμού και ταυτόχρονα αντικείμενο οξείας αντιπαράθεσης μεταξύ των πολυεθνικών και των ιμπεριαλιστικών ενώσεων για τη διεκδίκηση μεγαλύτερου μέρους της "αγοράς".

Η έλλειψη "πρώτων υλών" που επικαλείται η Κυβέρνηση για τις ελλείψεις φαρμάκων είναι το αποτέλεσμα και όχι η αιτία του προβλήματος. Στο πλαίσιο του διεθνούς καταμερισμού της καπιταλιστικής παραγωγής και με κριτήριο το χαμηλό "κόστος" ανατέθηκε στην Κίνα και την Ινδία η σχεδόν αποκλειστική παραγωγή των πρώτων υλών που προμηθεύονται για την παραγωγή των φαρμάκων οι φαρμακοβιομηχανίες της ΕΕ. Η έλλειψη που παρουσιάζεται σήμερα έχει τη βάση της στις γενικότερες γεωπολιτικές αντιπαραθέσεις ανάμεσα στην Κίνα και την Ινδία και την ΕΕ.

Ο επίσημος και νόμιμος θεσμός των "παράλληλων εξαγωγών" αποτελεί επιπλέον μηχανισμό απόσπασσης κέρδους, αξιοποιώντας τη διαφορετική τιμή των φαρμάκων ανάμεσα στα κράτη, με επίπτωση στο λαό από τις ελλείψεις που δημιουργούνται.

Το συμπέρασμα είναι, ότι όσο τα φάρμακα και τα εμβόλια αποτελούν χρυσοφόρα εμπορεύματα της καπιταλιστικής βιομηχανίας έρευνας, παραγωγής και διακίνησης, μόνιμα κερδισμένοι θα είναι οι φαρμακοβιομήχανοι και μόνιμα χαμένοι θα είναι οι λαοί και οι ανάγκες τους, είτε ψάχνοντας φάρμακα χωρίς να βρίσκουν, είτε για αυτά που υπάρχουν να βάζουν πιο βαθιά το χέρι στη τσέπη.

Τόσο η Κυβέρνηση όσο και η "αντιπολίτευση" του ΣΥΡΙΖΑ και οι κάθε λογής υποστηρικτές των επιχειρηματικών ομίλων στην παραγωγή των φαρμάκων ανάγουν τα προβλήματα σε ζητήματα "ικανότητας", "σχεδιασμού", "πρόβλεψης" και οτιδήποτε άλλο εκτός από την πραγματική αιτία, δηλαδή των φαρμάκων – εμπορευμάτων, που η "αλυσίδα" της έρευνας, παραγωγής και διάθεσής τους εξαρτάται από το καπιταλιστικό κέρδος και την ανταγωνιστικότητα που δε συναντιούνται ποτέ με τις λαϊκές ανάγκες στη φαρμακευτική περιθαλψη.

Γι' αυτό τα μέτρα που πήραν όλες οι Κυβερνήσεις, που έχουν "κορώνα στο κεφάλι τους" την ανάπτυξη με ατμομηχανή τους επιχειρηματικούς ομίλους και από τον κλάδο της Φαρμακοβιομηχανίας, ήταν συνέχεια των μέτρων των προηγούμενων και πάντα σε βάρος των λαϊκών αναγκών. Οι μεταξύ τους ελάχιστες και επιμέρους διαφοροποιήσεις έχουν να κάνουν με την πιο αποτελεσματική εφαρμογή της ίδιας αντιλαϊκής πολιτικής, αλλά και την κατά περίπτωση ιδιαίτερη σύνδεσή τους με τμήματα του κεφαλαίου στη Φαρμακοβιομηχανία, όπως αυτά των πολυεθνικών και αυτών που έχουν έδρα την Ελλάδα.

Παραθέτουμε ορισμένα βασικά στοιχεία που αποδεικνύουν τις επιπτώσεις των αντιλαϊκών μέτρων όλων των Κυβερνήσεων, αυτοδύναμων, συνεργατικών, "νεοφιλελεύθερων", "σοσιαλδημοκρατικών". Επιπτώσεις "φαρμάκι" για το λαό και "βάλασμο" για τους Φαρμακοβιομήχανους και Φαρμακέμπορους. Συγκεκριμένα:

1. Η Φαρμακευτική δαπάνη των κρατικών προϋπολογισμών μεταξύ 2009 και 2018 διαμορφώθηκε ως εξής:

2009: 5,1 δις €

2015: 2 δις €

2016: 1,945 δις €

2017: 2,270 δις €

2018: 1,945 δις €.

Για τη μείωση αυτού του ποσού υπήρξε κοινή επιχειρηματολογία από τη ΝΔ, το ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ, είτε ως Κυβερνήσεις είτε ως αντιπολίτευση, για "μείωση της σπατάλης", για "αντιμετώπιση της πολυφαρμακίας", για "νοικοκύρεμα" κλπ. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τη διάρκεια της εξεταστικής επιτροπής για το σκάνδαλο της NOVARTIS, οι εκπρόσωποι αυτών των Κομμάτων διεκδικούσαν το ποιος συνέβαλλε πιο αποτελεσματικά στη μείωση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, που είχε ως αποτέλεσμα την εκτόξευση των δαπανών των ασθενών για φάρμακα.

2. Σχετικά με τη συμμετοχή των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη.

Όλες οι Κυβερνήσεις εφάρμοσαν μέτρα, προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη και αντίστοιχα να μειωθεί η κρατική και ασφαλιστική δαπάνη (δημόσια δαπάνη). Με τους εξής τρόπους:

Α) Με την καθιέρωση της "ασφαλιστικής τιμής" των φαρμάκων που για ένα μεγάλο μέρος τους είναι μικρότερη της πραγματικής λιανικής τιμής. Επομένως, η θεσμοθετημένη συμμετοχή (0%-10%-25%) υπολογίζεται στην ασφαλιστική τιμή και οι ασθενείς ανάλογα πληρώνουν εξολοκλήρου ή μέρος της διαφοράς από τη λιανική τιμή. Το αποτέλεσμα είναι για ένα φάρμακο το 25% συμμετοχής του ασθενή και το 75% του ΕΟΠΥΥ να μετατρέπεται έως 80% και 20% αντίστοιχα

Β) Με την καθιέρωση πληρωμής του 1€ ανά συνταγή από τους ασφαλισμένους, το οποίο αφαιρείται από τη συμμετοχή του ΕΟΠΥΥ. Το αποτέλεσμα είναι το 25% συμμετοχής του ασθενή και το 75% του ΕΟΠΥΥ για ένα φάρμακο αξίας 10€ να μετατρέπεται σε 35% και 65% αντίστοιχα

Γ) Με τη διεύρυνση της "αρνητικής λίστας" των φαρμάκων, των ΜΗΣΥΦΑ και των ΓΕΔΙΦΑ (που πωλούνται εκτός φαρμακείων) που όλες αυτές οι κατηγορίες δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ.

Το αποτέλεσμα είναι ότι μόνο για τα αποζημιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ φάρμακα η μεσοσταθμική συμμετοχή των ασθενών από 9% που έπρεπε να είναι, έχει εκτιναχθεί πάνω από το 30%. Με όλα αυτά κατέληξε το κράτος και τα ασφαλιστικά ταμεία να πληρώνουν κατά 57,7% λιγότερα, ενώ οι ασφαλισμένοι να πληρώνουν συμμετοχή κατά 43,1% περισσότερα σε σχέση με το 2009 και με την τάση αυτή η αναλογία να επιδεινώνεται σε βάρος των ασθενών.

Δ) Πιο συγκεκριμένα για το 2021 η συμμετοχή των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη ήταν συνολικά 1,6 δις €. Από αυτά:

Μόνο 383 εκατ. ευρώ αφορούσαν στη θεσμοθετημένη συμμετοχή (0%, 10%, 25%) για φάρμακα.

Το ποσό που κατέβαλλαν για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ λιανικής και ασφαλιστικής τιμής διαμορφώθηκε στα 267 εκατ. ευρώ.

Για τα ΜΗΣΥΦΑ, οι ασθενείς πλήρωσαν 308 εκατ. ευρώ, ενώ για φάρμακα της αρνητικής λίστας πλήρωσαν 129 εκατ. ευρώ.

Πλήρωσαν 521 εκατ. ευρώ για φάρμακα που αποζημιώνονται αλλά δεν τα συνταγογράφησαν για διάφορους λόγους. (αποφυγή πληρωμής ιατρικής επίσκεψης, φάρμακα που στοιχίζουν πιο φτηνά εκτός συνταγογράφησης, δυσκολία στα ιατρικά ραντεβού κλπ.)

3. Σχετικά με την κρατική χρηματοδότηση του ΕΟΠΥΥ μέρος της οποίας αφορά και τη φαρμακευτική δαπάνη.

Α) Με τους κρατικούς προϋπολογισμούς της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ το 2017 και το 2018, περικόπηκαν συνολικά 402 εκ. Έφησαν μόνο 100 εκ. € για τους ανασφάλιστους, που φυσικά δεν αρκούν στο ελάχιστο για την κάλυψη των συνολικών τους αναγκών, αφού αυτό το ποσό αφορά την κρατική δαπάνη για το σύνολο των αναγκών υγείας των ανασφάλιστων. Την περικοπή αυτή καθώς και το ποσό για τους ανασφάλιστους το εφαρμόζει πλήρως και η κυβέρνηση της ΝΔ. Στην ουσία αναθέτουν τη δαπάνη της φαρμακευτικής περίθαλψης των εξαθλιωμένων στους φτωχούς ασφαλισμένους με το λεηλατημένο εισόδημα μέσω του ΕΟΠΥΥ.

Β) Με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2016 (ΣΥΡΙΖΑ) προβλέφθηκαν 717 εκ. € έσοδα στον ΕΟΠΥΥ από την αύξηση της εισφοράς των συνταξιούχων στον κλάδο υγείας (από 4% σε 6%) στις κύριες συντάξεις και την επι-

βολή 6% στις επικουρικές. Αυτό το μέτρο το διατηρεί μέχρι και σήμερα η ΝΔ.

4. Ορισμένα μέτρα υπέρ της Φαρμακοβιομηχανίας.

Όπως είναι γνωστό, έχει επιβληθεί το καθεστώς των υποχρεωτικών επιστροφών (CLAWBACK) και εκπτώσεων (REBATE), με κριτήριο την υπέρβαση του κλειστού προϋπολογισμού για τα φάρμακα και το ύψος των πωλήσεων αντίστοιχα. Αυτά τα ποσά εισπράττονται από τον ΕΟΠΥΥ. Αυτό αποτελεί μόνιμο σημείο αντιπαράθεσης ανάμεσα στη φαρμακοβιομηχανία και τις Κυβερνήσεις.

Τόσο η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ όσο και η Κυβέρνηση της ΝΔ πήραν στην ίδια κατεύθυνση μέτρα προκειμένου να απαλλαχθεί η φαρμακοβιομηχανία από ένα μέρος αυτών των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα εφάρμοσαν το μέτρο της αύξησης της δημόσιας δαπάνης για τα φάρμακα – χωρίς την αντίστοιχη κρατική χρηματοδότηση – που σημαίνει ότι αυξήθηκε το όριο των δαπανών πέραν του οποίου αρχίζει να υπολογίζεται η "υποχρεωτική επιστροφή". Πρακτικά το ποσό της αύξησης αντιστοιχεί με το ποσό που παραμένει στα ταμεία της φαρμακοβιομηχανίας. Επίσης, για συγκεκριμένα χρέη της φαρμακοβιομηχανίας τους έδωσαν επιπλέον "δωράκι" για αποπληρωμή σε 120 δόσεις.

Ταυτόχρονα, άλλο δωράκι προς τη Φαρμακοβιομηχανία είναι η ισόποση αφαίρεση από τις "υποχρεωτικές επιστροφές" των ποσών που αφορούν τις επενδύσεις για την ανάπτυξη της "έρευνας και της καινοτομίας". Ανάπτυξη δηλαδή με "ξένα κόλλυβα".

Με βάση το ότι στα βασικά ζητήματα της πολιτικής στα φάρμακα Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ έχουν την ίδια κατεύθυνση, έχουν υλοποιήσει τα ίδια μέτρα, στην πρόταση της αναπληρώτριας Υπουργού της ΝΔ για αύξηση των "φθηνών" φαρμάκων για "να έχουμε", ο ΣΥΡΙΖΑ συμφωνεί, εξηγείται γιατί υπάρχει δυνατότητα συμφωνίας για Υπουργό "κοινής αποδοχής", αφού κοινά θα είναι τα αντιλαϊκά μέτρα που θα υλοποιηθούν. Αυτό όμως ταυτόχρονα επιβεβαιώνει το λόγο που ο λαός δε μπορεί να περιμένει τίποτα καλό από τους αυτόκλητους "σωτήρες του", που στην πράξη αποτελούν τους εναλλασσόμενους δημίους του. Η περιπλάνηση ανάμεσα στο "πρωτότυπο" φάρμακο της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας και στο "αντίγραφο" του ΣΥΡΙΖΑ και των κάθε λογής ομοίων τους, δεν αλλάζει τη "δραστική ουσία" της αντιλαϊκής τους πολιτικής.

Το ΚΚΕ τονίζει την ανάγκη οι εργαζόμενοι να αντιστοιχήσουν τις διεκδικήσεις τους με τις σύγχρονες ανάγκες τους. Να δυναμώσει η λαϊκή συσπείρωση και πάλη που θα διαμορφώνει τους κοινωνικούς και πολιτικούς όρους για έναν άλλον δρόμο ανάπτυξης της παραγωγής και της οικονομίας, με εργατική –λαϊκή εξουσία, που στο ε-

πίκεντρο θα είναι η ικανοποίηση των διευρυμένων λαϊκών αναγκών στη φαρμακευτική περίθαλψη. Με την όσο είναι δυνατόν αυτοτέλεια στην παραγωγή όλων όσων απαιτούνται, σε φάρμακα και εμβόλια.

Για να αξιοποιούνται προς όφελός του όλες οι διαθέσιμες δυνατότητες – και άλλες που μπορούν να αναπτυχθούν - της επιστήμης, της τεχνολογίας και του εξειδικευμένου προσωπικού. Μόνο με αυτές τις προϋποθέσεις μπορεί η φαρμακευτική περίθαλψη να αποτελέσει ένα κατοχυρωμένο και διασφαλισμένο από το λαϊκό κράτος καθολικό και δωρεάν λαϊκό δικαίωμα. Για αυτό απαιτείται ανάπτυξη κρατικού φορέα έρευνας, παραγωγής, εισαγωγής και δωρεάν διάθεσης φαρμάκων και εμβολίων από τις κρατικές μονάδες υγείας, τα νοσοκομεία, τα κέντρα υγείας, το δίκτυο των κρατικών φαρμακείων και κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δράσης στο χώρο του φαρμάκου.

Αυτή είναι η ρεαλιστική διέξοδος για τη φαρμακευτική περίθαλψη του λαού, γιατί αυτή υπηρετεί τις ανάγκες του. Γι' αυτό η ενίσχυση του ΚΚΕ παντού, στις εκλογές και στο λαϊκό κίνημα, μπορεί να δώσει δύναμη στον λαό να πρωταγωνιστήσει στη διαμόρφωση των εξελίξεων με κριτήριο τις ανάγκες του.

Σε αυτή την κατεύθυνση το ΚΚΕ παλεύει για:

- Πλήρη και δια παντός κατάργηση όλων των "παράλληλων εξαγωγών".
- Καμία αύξηση των τιμών των φαρμάκων.
- Εξασφάλιση από το κράτος της δωρεάν, πλήρους, σύγχρονης και απρόσκοπτης φαρμακευτικής περίθαλψης σε όλους.
- Κατάργηση του 1€ ανά συνταγή.
- Κατάργηση του ΦΠΑ στα φάρμακα.
- Κατάργηση της "ασφαλιστικής τιμής". Όλα τα φάρμακα να αποζημιώνονται στη βάση της λιανικής τιμής.
- Κατάργηση κάθε πληρωμής και συμμετοχής όλων των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη.
- Κατάργηση των ΜΗΣΥΦΑ και ΓΕΔΙΦΑ. Όλα τα φάρμακα να συνταγογραφούνται δωρεάν και να αποζημιώνονται 100% με κρατική χρηματοδότηση και φορολογία του κεφαλαίου.

ΕΠΕΡΩΤΑΤΑΙ η Κυβέρνηση για την πολιτική της στον χώρο του Φαρμάκου.

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ. 3, Επίκ. 2, ημερ. κατάθ. 17.1.2023)

Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ